

विषय क्र २

श्री. सायबुल जंगली महाराज सह. बँक लि. चिंचवड.
पेन्सिजन कॉम्प्लेक्स, तिसरा मजला.
भाचार्य आनंद कृषीजी मार्ग,
चिंचवड पुणे - ४११०१९

208
File: 60

20/12/23

Admitted for copy

विषय :- सरकारी कर्जरोख्यांची खरेदी-विक्री करणेबाबत

आपल्या बँकेने होम ट्रेड लि. यांचेकडून खालील तपशीलप्रमाणे सरकारी कर्जरोख्यांची खरेदी-विक्री केलेली आहे. आपल्या बँकेच्यावतीने या सिक्युरिटीज होम ट्रेड लि. ने hold केलेल्या आहेत. सिक्युरिटीजचा तपशील खालीलप्रमाणे

१) GOI १०.१८ % २०२६	१५ कोटी	९९.७० खरेदी किंमत
२) GOI ९.४० % २०१२	२० कोटी	९९.५० खरेदी किंमत
१) GOI ९.३९ % २०११	२.२५ कोटी	९९.४० खरेदी किंमत

वरील सिक्युरिटीज रु.९९.५० सरासरी किंमतीने खरेदी केलेल्या आहेत. या सिक्युरिटीजची दि. १२ ते १५ फेब्रुवारी या काळात किंमत वाढलेली दिसत आहे. परंतु बजेटपूर्वी या किंमती परत कमी होतील असा अंदाज आहे. या वाढीव किंमतीचा लाभ घेऊन Capital appreciation पोटी नफा बँक करावा असे वाटत होते म्हणून दि.१६.२.२००२ रोजी होम ट्रेड लि. यांना प. पाठवून या सरकारी कर्जरोख्यांची विक्री करणेसंबंधी प्रस्ताव मांडला. सोबत या पत्राची पत्र जोडलेली आहे.

या प्रस्तावास दिनांक १८.२.२००२ रोजी मे.होम ट्रेड लि. मुंबई यांनी पत्र पाठवून या सिक्युरिटीजची दिनांक १८.२.२००२ ची विक्री किंमत काय असेल याचे कोटेशन दिले आहे. व या सिक्युरिटीज विकून नविन सिक्युरिटीज विकत घ्याव्यात असा सल्ला दिला आहे व या खरेदी विक्रीतून अंदाजे ७.५० कोटीपर्यंत नफा बुक करावा. सोबत होम ट्रेड लि.चे पत्र जोडले आहे.

वरीलप्रमाणे खरेदी-विक्री करावी यासाठी चर्चा करणेसाठी सविनय सादर,

निधीय - *Mug*
Swell

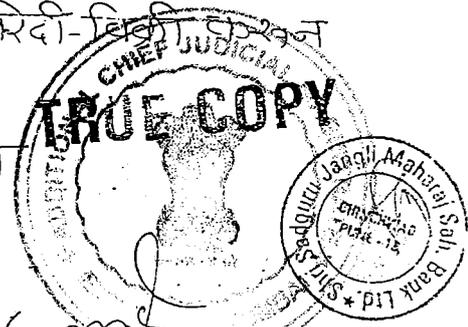
- १) होम ट्रेड लि. यांचेकडून दिलेल्या रेटने खरेदी-विक्री करणेची योजना योजविलेली आहे.
- २) Trade Dates २०/२/२००२ कारववाची

कार्यकारी समिती सभा दि. १८/२/२००२

True Copy

Judicial Clerk,

Additional Chief Judicial Magistrate's
47th Court, Esplanade, Mumbai

EXB-38

10/10/2023

92

211

प्रस्तावना :-

मा.सहकार आयुक्त यांचे आदेशानुसार आम्ही बँकेची सिक्युरिटी व्यवहाराचे लेखापरिक्षण घेतले व त्या मध्ये बँकेत एकूण रु.४२,८२,२४,४९९.०४ एवढ्या रक्कमेची रोखे व्यवहारात गैरव्यवहार झाल्याचे निदर्शनास आलेले असून त्याचा तपशिल खालील प्रमाणे.

१. गैरव्यवहार झालेल्या रोख्यांची दर्शनी किंमत	-	रु.३६,२५,००,०००.००
२. रोखे खरेदी करताना त्यावर दिलेला प्रिमिअम	-	रु. ५,७६,८८,५००.००
३. खरेदी केलेल्या रोख्यावर दिलेले व्याज	-	रु. ८०,३५,९९९.०४
एकूण गैरव्यवहार	:-	रु.४२,८२,२४,४९९.०४

वरील गैरव्यवहार केलेल्या रक्कमेचे व्याज जुलै २००१ पासून एप्रिल २००२ अखेर १६ % दराने रु.५.७१ कोटी एवढे आहे व तेवढ्या रक्कमेनेही बँकेचे आर्थिक नुकसान झालेले आहे. एकूण नुकसान रु.४८.५३ कोटी एवढे आहे.

रोखे गैरव्यवहारांचा तपशिल खालील प्रमाणे :-

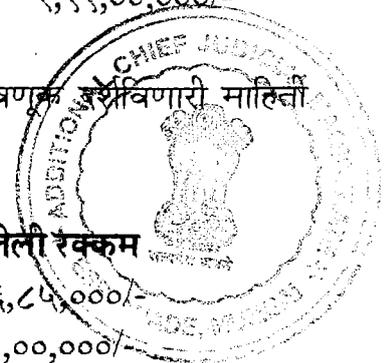
दि.३१ मार्च २००२ अखेर बँकेचे निव्वळ मुदत मागणी देयता (NTDL) रु.२,६६,००,६३,०००/- इतके आहे. भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या परिपत्रक क्रमांक युबीडी. बीआर. सर्व्यु/१९/१६.२६.००/ २००१-२००२, दि.२२ ऑक्टोबर २००१ च्या परिपत्रकाप्रमाणे बँकेला एकूण निव्वळ मुदत मागणी देयतेच्या १५% रक्कम सरकारी कर्जरोख्यांत गुंतविणे आवश्यक होते. तथापी, बँकेने ३२.३७% इतकी रक्कम सरकारी रोख्यांत गुंतविली आहे.

बँकेने केलेल्या गुंतवणुकीचा तपशिल पुढीलप्रमाणे :-

१) निव्वळ मुदत मागणी देयता	:-	रु.२,६६,००,६३,०००/-
२) १५% प्रमाणे करावयाची गुंतवणूक	:-	रु. ३९,९०,०९,४५०/-
३) बँकेने केलेली प्रत्यक्ष गुंतवणूक	:-	रु. ८६,१२,१०,०००/-
४) जादा केलेली गुंतवणूक	:-	रु. ४६,२२,००,५५०/-
५) ५% प्रमाणे एका दलालाकडून करावयाची गुंतवणूक	:-	रु. १,९९,००,०००/-

गेल्या तीन वर्षांत मार्च अखेर सरकारी रोख्यांत केलेली गुंतवणूक अर्थविणारी माहिती खालील प्रमाणे :-

अ.क्र.	वर्ष	गुंतविलेली रक्कम
१)	२०००	२४,६६,८५,०००/-
२)	२००१	५९,८३,००,०००/-
३)	२००२	८६,१२,१०,०००/-

दिनांक ३१-३-२००० अखेरचे रिझर्व्ह बँकेचे अहवालात व दि.३१-३-२००१ अखेरचे वैधानिक लेखापरिक्षण अहवालांत गुंतवणूकीच्या शे-यामध्ये गुंतवणूका प्रत्यक्ष तपासून प्रमाणित केल्याचे नमूद केले आहे.

दि.३१-३-२००१ नंतर खालील तपशिलांत नमूद केल्याप्रमाणे बँकेकडे विक्रिस उपलब्ध असलेल्या सिक््युरिटी होम ट्रेड लि. यांना विक्री केल्याची गुंतवणूक रजिस्टरवरील नोंदीवरून स्पष्ट होते.

अ.क्र.	दिनांक	सिक््युरिटीचा तपशिल	फेस व्हॅल्यू
१.	७-७-२००१	१०.४७ % GOI २०१५	१५,००,००,०००/-
२.	७-७-२००१	१०.४७ % GOI २०१५	४,००,००,०००/-
३.	७-७-२००१	१०.४७ % GOI २०१५	११,००,००,०००/-
४.	७-७-२००१	१०.५० % GOI २०१०	२०,००,००,०००/-
			<u>५०,००,००,०००/-</u>

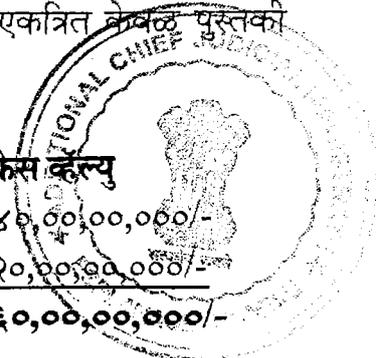
वरील प्रमाणे सिक््युरिटीची विक्री केल्यानंतर या पुढील काळात वेगवेगळ्या तारखांना केलेले सर्व व्यवहार हे प्रत्यक्ष सिक््युरिटीचा ताबा न घेता केवळ पुस्तकी नोंदीद्वारे केलेले आहेत.

निव्वळ पुस्तकी नोंदीचा तपशिल खालील प्रमाणे आहे.
जुलै २००१ मध्ये खालील तपशिलांत सिक््युरिटी खरेदी केल्याचे दर्शविले आहे.

अ.क्र.	दिनांक	सिक््युरिटीचा तपशिल	फेस व्हॅल्यू
१.	७-७-२००१	९.८१ % GOI २०१३	२०,००,००,०००/-
२.	७-७-२००१	१०.२५%GOI २०२१	३०,००,००,०००/-
३.	२०-७-२००१	१०.२५%GOI २०२१	५,००,००,०००/-
४.	१९-७-२००१	१०.२५%GOI २०२१	५,००,००,०००/-
		एकूण :-	<u>६०,००,००,०००/-</u>

व त्यानंतर पुढे २८ सप्टेंबर २००१ रोजी वरील सिक््युरिटीजची एकत्रित केवळ पुस्तकी नोंदीद्वारे विक्री केल्याचे दर्शविले आहे.

अ.क्र.	दिनांक	सिक््युरिटीचा तपशिल	फेस व्हॅल्यू
१.	२८-९-२००१	१०.२५ % GOI २०२१	४०,००,००,०००/-
२.	२८-९-२००१	९.८१ % GOI २०१३	२०,००,००,०००/-
		एकूण :-	<u>६०,००,००,०००/-</u>

वरील सिक््युरिटीची केवळ पुस्तकी नोंदीद्वारे विक्री केल्याचे दर्शवून खालील तपशिलाप्रमाणे सिक््युरिटीज केवळ पुस्तकी नोंदी द्वारे खरेदी केल्याचे दर्शविले आहे.

अ.क्र.	दिनांक	सिक््युरिटीचा तपशिल	फेस व्हॅल्यू
१.	२८-९-२००१	१०.१८ % GOI २०२६	२०,००,००,०००/-
२.	२८-९-२००१	९.४० % GOI २०१२	२०,००,००,०००/-
३.	२८-९-२००१	९.३९ % GOI २०११	२०,००,००,०००/-
एकूण :-			६०,००,००,०००/-

वरील ६० कोटी दर्शविलेल्या पुस्तकी नोंदीच्या खरेदीशिवाय दि.१९-९-२००१ रोजी ९.४० GOI २०१२ रु.५ कोटी दर्शनी किंमतीच्या सिक््युरिटी खरेदी पोटी बँकेने होम ट्रेड यांना प्रत्यक्ष चेकने रु.४,८१,०४,४४४.४४ अदा केले असल्याने निव्वळ पुस्तकी नोंदीचे ६० कोटी व ९.४० % GOI २०१२ रु. ५ कोटी (वरील ४.८१ कोटी) असे एकूण ६५ कोटीची दि.३०-९-२००१ अखेर होम ट्रेड यांचेकडून प्रत्यक्ष सिक््युरिटीची डिलिव्हरी येणे अपेक्षित होते. त्याचा तपशिल खालील प्रमाणे.

अ.क्र.	दिनांक	सिक््युरिटीचा तपशिल	फेस व्हॅल्यू
१.	३०-९-२००१	९.४० % GOI २०१२	२५,००,००,०००/-
२.	३०-९-२००१	१०.१८ % GOI २०२६	२०,००,००,०००/-
३.	३०-९-२००१	९.३९ % GOI २०११	२०,००,००,०००/-
एकूण :-			६५,००,००,०००/-

वरील केवळ पुस्तकी नोंदीद्वारे येणे बाकी रु.६५ कोटीपैकी रु.१९ कोटीच्या physical डिलिव्हरी खालील तक्त्यात नमूद केल्यानुसार होम ट्रेड लि. यांचेकडून प्राप्त झालेल्या आहेत.

अ.क्र.	तपशिल	खरेदी दिनांक	एकूण रक्कम	Physical प्राप्ती	येणे बाकी	Physical सिक््युरिटी प्राप्तीचा दिनांक
१	९.४० % GOI २०१२	१७-९-२००१	५.००	--	५.००	
२	१०.१८ % GOI २०२६	२०-९-२००१	१०.००	५.००	५.००	३-१-२००२
३	१०.१८ % GOI २०२६	२०-९-२००१	१०.००	--	१०.००	
४	९.४० % GOI २०१२	२०-९-२००१	२०.००	--	२०.००	
५	९.३९ % GOI २०११	२०-९-२००१	१०.००	१०.००		१-१२-२००१ व १४-१२-२००१ रोजी प्रत्येकी ५ कोटी असे एकूण १० कोटी
६	९.३९ % GOI २०११	२०-९-२००१	१०.००	४.००	६.००	२०-१-२००२
एकूण :-			६५.००	१९.००	४६.००	

(95)

(218)

तपशिल क्रमांक २ मधील ५ कोटी व तपशिल क्रमांक ६ मधील ४ कोटी या प्रत्यक्ष SGL मध्ये रुपांतरीत झालेल्या आहेत. त्याबाबतचे स्टॉक होल्डींग कारपोरेशनचे प्रमाणपत्र बँकेकडे आहे. तपशिल क्रमांक ५ मध्ये नमूद केलेल्या १० कोटीच्या सिक्कुरिटीज या बँकेने RBI कडे ट्रान्सफरसाठी दि.१९-४-२००२ रोजी दाखल केलेल्या आहेत. त्याची पावती बँकेच्या दफ्तरी आहे. त्यामुळे रु.१९ कोटीच्या रक्कमेच्या प्रत्यक्ष सिक्कुरिटी प्राप्त झालेल्या आहेत.

१) वरीलपैकी क्र.१ मधील रु. ५ कोटीची निव्वळ पुस्तकी नोंदी व्दारे दर्शविलेली सिक्कुरिटी दि.३१-१-२००२ रोजी निव्वळ पुस्तकी नोंदीव्दारे विक्री केल्याचे दर्शविले आहे.

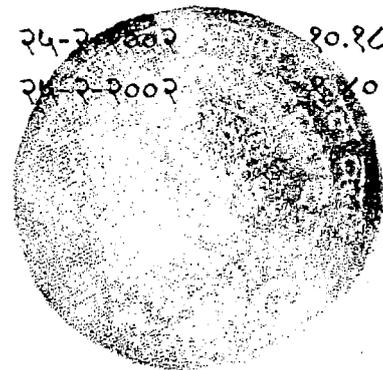
२) तसेच वरील पैकी क्र.६ मधील निव्वळ पुस्तकी नोंदी व्दारे येणे दर्शविलेल्या शिल्लक ६ कोटीच्या सिक्कुरिटीपैकी ३.७५ कोटीच्या सिक्कुरिटीजची विक्री निव्वळ पुस्तकी नोंदी व्दारे केल्याचे दर्शविले आहे.

त्यामुळे ४६ कोटीच्या सिक्कुरिटीच्या रकमेतून ५ कोटी + ३.७५ कोटी = ८.७५ कोटी इतक्या रक्कमांच्या सिक्कुरिटी वजा केल्यास रु.३७.२५ कोटीच्या सिक्कुरिटीज दि.५-२-२००२ अखेर होम ट्रेड यांचेकडून निव्वळ पुस्तकीव्दारे येणे दर्शविल्या दिसत आहेत. त्याचा तपशिल खालील प्रमाणे.

अ.क्र.	दिनांक	सिक्कुरिटीचा तपशिल	फेस व्हॅल्यू
१.	५-२-२००२	१०.१८ % GOI २०२६	५ कोटी
२.	५-२-२००२	१०.१८ % GOI २०२६	१० कोटी
३.	५-२-२००२	९.३९ % GOI २०११	२.२५ कोटी
एकूण :-			३७.२५ कोटी

वरील ३७.२५ कोटीच्या सिक्कुरिटीज पैकी दि.२५-२-२००२ रोजी निव्वळ पुस्तकी नोंदीव्दारे खालील तपशिलांत नमूद केल्याप्रमाणे विक्री केल्याचे दर्शविले आहे.

अ.क्र.	दिनांक	सिक्कुरिटीचा तपशिल	फेस व्हॅल्यू
१.	२५-२-२००२	१०.१८ % GOI २०२६	५ कोटी
२.	२५-२-२००२	१०.१८ % GOI २०१२	१० कोटी
एकूण :-			२५ कोटी

व त्याच दिवशी दि.२५-२-२००२ रोजी पुन्हा केवळ पुस्तकी नोंदीद्वारे सिक््युरिटीजची खाली नमुद केल्यानुसार खरेदी केल्याचे दर्शविले आहे.

अ.क्र.	दिनांक	सिक््युरिटीचा तपशिल	फेस व्हॅल्यू
१.	२५-२-२००२	८.५७ % GOI २०१७	५ कोटी
२.	२५-२-२००२	१०.२५ % GOI २०२१	५ कोटी
३.	२५-२-२००२	९.८५ % GOI २०१५	११ कोटी
४.	२५-२-२००२	९.८१ % GOI २०२६	५.१० कोटी
एकूण :-			२६.१० कोटी

या पुस्तकी नोंदीच्या खरेदीनंतर केवळ पुस्तकी नोंदीद्वारे दर्शविलेली सिक््युरिटीची येणे स्थिती दि.२५-२-२००२ रोजी खालील प्रमाणे होती.

अ.क्र.	दिनांक	सिक््युरिटीचा तपशिल	फेस व्हॅल्यू
१.	२५-२-२००२	८.०७ % GOI २०१७	५ कोटी
२.	२५-२-२००२	१०.२५ % GOI २०२१	५ कोटी
३.	२५-२-२००२	९.८५ % GOI २०१५	११ कोटी
४.	२५-२-२००२	९.८१ % GOI २०१३	५.१० कोटी
५.	२५-२-२००२	९.४० % GOI २०१२	१० कोटी
६.	२५-२-२००२	९.३९ % GOI २०११	२.२५ कोटी
एकूण :-			३८.३५ कोटी

१. वरील तपशिल क्रमांक ५ मध्ये दर्शविलेल्या १० कोटीच्या सिक््युरिटीपैकी दिनांक २८ मार्च २००२ रोजी ९.४० % GOI ची ८ कोटीची विक्री करुन, त्याच्या बदल्यात ८.०७ % GOI २०१७ ची ९ कोटीची केवळ पुस्तकी नोंदीद्वारे खरेदी केल्याचे दर्शविले आहे.

२. ९.४१ % GOI २०११ रु.२.२५ कोटीची पुस्तकी नोंदीद्वारे विक्री केल्याचे दर्शविले आहे.

३. ९.४० % GOI २०१२ ची रु.१ कोटीची पुस्तकी नोंदीद्वारे विक्री केल्याचे दर्शविले आहे.

४. ९.४० % GOI २०१२ ची पुस्तकी नोंदीद्वारे १ कोटीची विक्री केल्याचे दर्शविले आहे.

५. ८.०७ % GOI २०१७ ची पुस्तकी नोंदीद्वारे १.१५ कोटीची खरेदी केल्याचे दर्शविले आहे.

वरील १ ते, ५ व्यवहारांच्या नोंदीचा विचार करता ३८.३५ कोटी मधुन वरील १ ते, ५ व्यवहार वजा जाता आज अखेर ३६.२५ कोटीची सिक््युरिटीची येणे बाकी बँकेने पुस्तकी नोंदीद्वारे

दर्शविली आहे. व त्याबाबतच्या फिजिकल सिक्युरिटीज अद्याप प्राप्त झालेल्या नाहीत. यावरून सदर सिक्युरिटीजच्या खरेदीच्या नावाखाली होम ट्रेड लि. यांचेबरोबर संगनमत करून वेळोवेळी निव्वळ पुस्तकी नोंदी दर्शवून रक्कमेचा अपहार केला आहे. दि.७-७-२००१ रोजी रु.५० कोटीच्या बँकेच्या ताब्यात असलेल्या सिक्युरिटी होम ट्रेड लि. यांना विकल्याचे पुस्तकी नोंदीवरून स्पष्ट होते. मात्र सदर सिक्युरिटीजचा प्रत्यक्ष ताबा मिळालेला नव्हता. वास्तविक होम ट्रेड लि. यांचे नावावर सुरवातीचे काळात चेक्सने पेमेंट न करता SGL खात्यामधून अशा प्रकारचे सिक्युरिटीचे व्यवहार करणे आवश्यक होते. त्यामुळे बँकेचे खालील तपशिलांत नमूद केल्याप्रमाणे रक्कमेचा गैरव्यवहार / आर्थिक नुकसान झालेले आहे.

अ क्र	दर्शविलेल्या सिक्युरिटीचे नाव	दिनांक	दर्शविलेली दर्शनी किंमत	दर्शविलेला प्रिमिअम	दर्शविलेले व्याज	होम ट्रेड लि. यांना एकूण केलेले पेमेंट
१	८.०७ % GOI २०१७	२५-२-०२	५ कोटी	१२,५००,०००	३९२२११.६७	५४५१७२११.६७
२	१०.२५ % GOI २०१५	२५-२-०२	५ कोटी	१३,०००,०००	११३८८८८.८९	६४१३८८८८.८९
३	९.८५ % GOI २०१५	२५-२-०२	११ कोटी	२४,२००,०००	३७३२०५५.५६	१३७९३२०५५.५६
४	९.८१ % GOI २०१३	२५-२-०२	५.१० कोटी	१०,१४९,०००	११११८००.००	६२२६०८००.००
५	८.०७ % GOI २०१७	२८-३-०२	९ कोटी	५,४९०,०००	१४७२७७५.००	९६९६२७७५.००
६	८.०७ % GOI २०१७	२८-३-०२	१.१५ कोटी	७२४,५००	१८८१८७.९२	१२४१२६८७.९२
	एकूण :-		३६.२५ कोटी	५७,६८८,५००	८०३५९९९.०४	४२८२२४४९९.०४

वरील तक्त्यावरून असे निदर्शनास येते की, बँकेने निरनिराळ्या गव्हर्नमेंट सिक्युरिटी मध्ये होम ट्रेड लि. यांचेकडे दर्शविलेल्या येणेबाकी पैकी रु.३६,२५,००,०००/- (दर्शनी किंमत) गुंतविले असल्याचे दर्शविले. तसेच सदर गव्हर्नमेंट रोखे रु.५,७६,८८,५००/- प्रिमियमने व रु. ८०,३५,९९९.०४ पैसे व्याज देवून खरेदी केल्याचे दर्शविले आहे. मात्र प्रत्यक्षात सदरच्या सिक्युरिटी व्यवहारात ७ जुलै २००१ पासून फक्त जमा नावे व्यवहार करण्यात आल्याचे दिसते. सदरचे गव्हर्नमेंट सिक्युरिटी Physically बँकेच्या आजतागायत ताब्यात नाहीत. (रु. १९ कोटीच्या सिक्युरिटी वगळता) यावरून बँकेने सदरचे गव्हर्नमेंट रोखे RBI ने प्रमाणित केलेल्या ब्रोकरच्या मार्फत व SGL खात्यातून व्यवहार न करता खाजगी दलालाबरोबर पूर्विपासून व्यवहार केलेले आहेत. व सदरचे व्यवहार निव्वळ पुस्तकी नोंदीने नोंदविलेले आहेत. त्यामुळे बँकेस आजतागायत सिक्युरिटीपोटी रु.३६.२५ कोटी, प्रिमिअम पोटी रु.५,७६,८८,५००/- व व्याजा पोटी रु.८०,३५,९९९.०४ एवढी एकूण रक्कम रु.४२,८२,२४,४९९.०४ एवढ्या रकमेचा गैरव्यवहार / संस्थेचे आर्थिक नुकसान झाले हे स्पष्ट होते. सदरच्या रक्कमेवर जुलै २००१ पासून १६ % दराने व्याज आकारणी केल्यास त्याची रक्कम एप्रिल २००२ अखेर अंदाजे रु.५.७१ कोटी इतकी होते व तेवढ्या रक्कमेनेही बँकेचे आर्थिक नुकसान झाल्याचे स्पष्ट होते. म्हणजे एकूण गैरव्यवहार रु.४२,८२,२४,४९९.०४ व व्याज रु.५.७१ कोटी असे एकूण रु.४८.५२ कोटीचे बँकेचे आर्थिक नुकसान झालेले आहे. होम ट्रेड यांचे बरोबर गैरव्यवहार करत असताना पुढील नियमांचे उल्लंघन केलेले आहे.

१. एका दलाला मार्फत ५ % पेक्षा जास्त खरेदी करावयाची नसताना जास्त खरेदी केलेली आहे. रु.१,९९,००,०००/- एवढ्या रक्कमेची गुंतवणूक करणे आवश्यक होते. प्रत्यक्षात मात्र कितीतरी पटींचे जादा गुंतवणूक केल्याचे दिसते. त्यापैकी आजअखेर रु.३६.२५ इतक्या रक्कमेच्या सिव्क्युरिटीज बँकेस प्रत्यक्ष होम ट्रेड लि. यांचेकडून मिळालेल्या नाहीत.

२. होम ट्रेड लि. यांचे बरोबर व्यवहार केलेले व्यवहार हे SGL खात्याव्यतिरिक्त केलेले आहेत.

३. सदर व्यवहार करताना अधिकृत ब्रोकर्समार्फत कोटेशनस मागविलेली नाहीत. तसेच होम ट्रेड यांचे बरोबर या व्यवहाराबाबत कोणताही करार केलेला नाही.

४. जुलै २००१ पासून सातत्याने निव्वळ पुस्तकी नोंदी दर्शवून बँकेची फसवणूक करून रक्कमेचा संगनमताने गैरव्यवहार केला आहे.

वरील गैरव्यवहाराच्या रक्कमांच्या सिव्क्युरिटीचा प्रत्यक्ष ताबा बँकेस वेळोवेळी पाठपुरावा करून मिळत नाही असे संचालकांच्या लक्षात आल्यावर खाली नमूद केल्याप्रमाणे बँकेच्या संचालक मंडळातील सदस्य, काही अधिकारी व अंतर्गत लेखापरिक्षक दि. २९-१-२००२ रोजी होम ट्रेड यांच्या वाशी येथील कार्यालयांत गेले होते.

१.	श्री.मामनचंद आगरवाल	संचालक
२.	श्री.सुनिल मडकीकर	संचालक
३.	श्री.जनार्दन वाठारकर	संचालक
४.	श्री.निवृत्ती पाटील	संचालक
५.	श्री.ना.रा.बोर्गीकर	कार्यकारी संचालक
६.	श्री.उमाकांत मुंगी	उपमुख्याधिकारी
७.	श्री.उमेश इनामदार	माजी सर व्यवस्थापक
८.	श्री.एम.आर.माटे	अंतर्गत लेखापरिक्षक

संबंधितांनी होम ट्रेडच्या श्री.केतनशेट, श्री.संजय आगरवाल, श्री.एन.एस.शिवेकी यांच्याशी चर्चा केली व त्यावेळेस होम ट्रेड कंपनीच्या प्रतिनिधींनी गैरव्यवहारातील रक्कमेचे पैसे काढून देण्यास असमर्थता दर्शवून त्याऐवजी एकूण रोखे (दर्शनी किंमत, प्रिमिअम, व्याज) व त्यावरील व्याज याचा एकूण अंदाजे हिशोब करून रु.५५,००,००,०००/- कोटीचे पोस्ट डेटेड चेक्स देऊ असे

सांगितले व त्याप्रमाणे प्रत्यक्ष पोस्ट डेटेड चेक्स बँकेस मिळाले यावरून रोखे व्यवहारांत बँकेची आर्थिक फसवणूक झाल्याचे स्पष्ट होते. रु.५५ कोटीचे मिळालेले चेकचा तपशिल पुढील प्रमाणे.

अ.क्र.	रक्कम	चेक नंबर	चेक्सची तारीख	कोणत्या बँकेवरील
१	१००,०००,०००	३१२,४२३	०१-०२-२००२	एचडीएफसी बँक लि. नरीमन पॉइंट, मुंबई
२	१००,०००,०००	३१२,४२४	०८-०२-२००२	एचडीएफसी बँक लि. नरीमन पॉइंट, मुंबई
३	१००,०००,०००	३१२,४२५	१५-०२-२००२	एचडीएफसी बँक लि. नरीमन पॉइंट, मुंबई
४	१००,०००,०००	३२१,५७६	२२-०२-२००२	एचडीएफसी बँक लि. नरीमन पॉइंट, मुंबई
५	१००,०००,०००	३२१,५७७	०१-०३-२००२	एचडीएफसी बँक लि. नरीमन पॉइंट, मुंबई
६	५०,०००,०००	३२१,५७८	०८-०३-२००२	एचडीएफसी बँक लि. नरीमन पॉइंट, मुंबई
एकूण	५५०,०००,०००			

बँकेने तपासणी मुदती अखेर वरील पैकी एकही चेक वसूलीसाठी सादर केलेला नाही. अथवा संचालक मंडळापुढे निर्णयासाठी सादरचा विषय ठेवलेला नाही. तथापी रु.५५ कोटी येणे बाकी रु.१३.९४ कोटी रुपये प्रत्यक्ष होम ट्रेड लि. यांनी त्यांचे खातेतून वरील चेक्सच्या व्यतिरिक्त बँकेस दि.१-२-२००१ रोजी ९-९८ कोटी दि.८-३-२००२ रोजी २.९६ कोटी व २८-०३-२००२ रोजी १ कोटी असे एकूण १३.९४ कोटी वेगळ्या चेकने रक्कम अदा केले. व उर्वरित रु.४१.०६ कोटीची रक्कम सादर चेकच्या पोटी अद्यापही होम ट्रेड लि. यांचेकडून येणे दिसत आहे.

रोखे गैरव्यवहारातील रक्कम रु.४२.८२ व ५५ कोटी पैकी अद्याप रु.४१.०६ कोटी रक्कमेचे चेकने पेमेंट होम ट्रेड यांचेकडून येणे दिसत आहे. दोन्ही रकमांच्या मध्ये साम्य आहे. त्यावरूनही गैरव्यवहाराच्या रकमेसाठीच रु.५५ कोटीचे चेक घेतले होते , व तसे बँकेच्या टिपणीमध्येही नमूद केलेले आहे.

वरील सर्व बाबींचा विचार करता बँकेत एकूण रु.४२,८२,२४,४९९.०४ इतक्या रकमेची प्रत्यक्ष गैरव्यवहार झाला आहे. व त्यावरील १६% दराने ५.७१ कोटीचे व्याज असे एकूण रु.४८.५३ कोटीचे आर्थिक नुकसान व गैरव्यवहार झालेला आहे. त्यास खालील संचालक मंडळ / संचालक मंडळातील पदाधिकारी, अधिकारी जबाबदार आहेत त्याचा तपशिल पुढील प्रमाणे.

१. उमेश इनामदार माजी सरव्यवस्थापक व मामनचंद आगरवाल यांना बँकेच्या उपविधी क्र.३६ (ix) नुसार दि.३-३-२००० च्या गुंतवणूक समिती सभेतील ठराव क्र.३ नुसार तसेच दि.३-५-२०००, २०-६-२०००, ६-७-२०००, व १२-१२-२००० व गुंतवणूक समिती सभेतील ठरावानुसार सरकारी रोखे व्यवहाराचे सर्व अधिकार या दोघांना दिले होते. त्यामुळे ठरावात प्राप्त झालेल्या अधिकारानुसार होम ट्रेड लि. यांचे बरोबर या दोघांनीच संगममत करून प्रत्यक्ष SGL खात्यामार्फत रोखे खरेदी विक्रीचे व्यवहार न करता होम ट्रेड लि. यांचे मार्फत वेळोवेळी खरेदी विक्री व्यवहार केल्याचे पुस्तकी नोंदी द्वारे दर्शविले आहे. त्यामुळे होम ट्रेड लि. वाशी यांचेशी संगममत करून केलेल्या रक्कम रु.४२.८२ च्या गैरव्यवहाराची व रु.५.७१ कोटीच्या व्याजाच्या आर्थिक नुकसानीची जबाबदारी तत्कालीन सरव्यवस्थापक श्री.उमेश इनामदार व मामनचंद आगरवाल, गुंतवणूक समिती सदस्य संचालक यांचेवर येते.

बाल व्यवहारांस गुंतवणूक समितीने व संचालक मंडळातील सदस्यांनी कोणत्याही प्रकारचे आक्षेप न घेता वरील दोघांना सहकार्य करुन आपल्या कामात निष्काळजीपणा दर्शविण्याने गैरव्यवहारांस मदत केली आहे. व त्यामुळे खालील गुंतवणूक समिती सदस्य व संचालक मंडळ सदस्य गैरव्यवहाराच्या बाबीस जबाबदार आहेत.

गुंतवणूक समिती सदस्य

१.	प्रकाश आफळे	-	चेअरमन
२.	सुनील मडकीकर	-	संचालक
३.	अशोक कुलकर्णी	-	संचालक

संचालक मंडळ सदस्य

१.	ज्ञानेश्वर धुंडाप्पा देवकुळे	-	उपाध्यक्ष
२.	सतीश विठोबा गायकवाड	-	जनसंपर्क संचालक
३.	ललितकुमार मोहनलाल लुणावत	-	संचालक
४.	माणिकलाल बोधुमल मालपाणी	-	संचालक
५.	जनार्दन रामचंद्र वाठारकर	-	संचालक
६.	नरेश जोहरीमल गुप्ता	-	संचालक
७.	निवृत्ती नारायण पाटील	-	संचालक
८.	सिताराम महादेव सुबंध	-	संचालक
९.	अरविंद गोपाळ देशपांडे	-	संचालक
१०.	सौ.शोभा शंकर किल्लेदार	-	संचालीका
११.	सौ.जयश्री शाम उदास	-	संचालीका

तसेच गुंतवणूक समिती सभा दि.२८-१२-१९ ठराव क्र.३, १२-१२-२००१ ठराव क्र.२, व १३-१-२००१ ठराव क्र.२ व ३ अन्वये SGL खाते मार्फत व्यवहार करावेत असा ठराव केलेला आहे. तथापी असा ठराव केला असला तरी होम ट्रेड यांचेशी SGL खातेशिवाय व्यवहार केलेले आहेत. तसेच गुंतवणूक समिती सदस्य व संचालक मंडळातील सदस्य यांना वेळोवेळी सदर गैरव्यवहाराची कल्पना होती. बँकेच्या सर्व संचालकांनी गुंतवणूक समितीच्या सदस्यांनी व अधिका-यांनी एकत्रितपणे चर्चा केल्याचे दफ्तरावरून स्पष्ट होते. तथापी त्यांनी अफरातफरीच्या रक्कमे बाबत होम ट्रेड लि. यांचेवर फसवणुकी बाबत कोणत्याही प्रकारची पोलिसांत अथवा सहकार खात्याकडे अथवा रिझर्व्ह बँकेकडे तक्रार दाखल न करता सदर गैरव्यवहाराचे प्रकरण लपवून ठेवण्याचा प्रयत्न केलेला आहे असे स्पष्ट आहे. संचालक मंडळ सभा दि.२२-१-२००२ रोजीच्या ठराव क्र. ८ मध्ये सरकारी कर्ज रोख्यांच्या डिलीव्हरी बाबतची माहितीची नोंद घेण्यात आल्याचे स्पष्ट नमूद करण्यांत आलेले आहे. त्यावरूनही वरील सर्व संचालक या गैरव्यवहारास जबाबदार आहेत.

सदर सिक्युरिटी व्यवहारात ४२.८२ एवढ्या रकमेचा गैरव्यवहार झालेला असतानाही, श्री.उमेश इनामदार यांचे जागेवर व्यवस्थापक पदी दि.३-१२-२००१ रोजी श्री.जोग रुजू झाल्यावर

श्री सद्गुरु जंगली महाराज
सहकारी बँक लि; चिंचवड

मुख्य कार्यालय : प्रेस्टीज कॉम्प्लेक्स, तिसरा मजला,
आचार्य आनंदकृष्णीजी मार्ग, चिंचवड, पुणे - ४११ ०१९.
फोन : ७४७६३९८, ७४७४५२२. फॅक्स : ७४६१२२९

दिनांक :

२८.६.०२

नावक क्र.

मुख्य का./प्रशासन/ ६९५ /०२-०३

प्रति,
मा. सहाय्यक पोलीस निरीक्षक,
आर्थिक गुन्हे शाखा,
पुणे ४११ ००९

विषय : रुपये ५५ कोटीचे चेकबाबत ..

महोदय,

दि. २६.१२.२००९ रोजी मे होम ट्रेड लि. कंपनीचे भागीदार यांचे बरोबर जी बैठक झाली त्यावेळेस मे होम ट्रेड लि. यांनी रु. ५५ कोटीचा चेक संचालक श्री मामनचंद आगरवाल यांना दिला होता. तो चेक त्यांनी तात्काळीन सरव्यवस्थापक श्री जोग यांचेकडे दिला होता. तो चेक श्री जोग यांच्या केबीनमधील कपाटात मिळाला असून आपण दि. २७.६.०२ रोजी टेलीफोनवरून केलेल्या मागणीनुसार सादर करीत आहे.

कृपया पोहोच दयावी.

कळावे.

आपला विश्वासु,

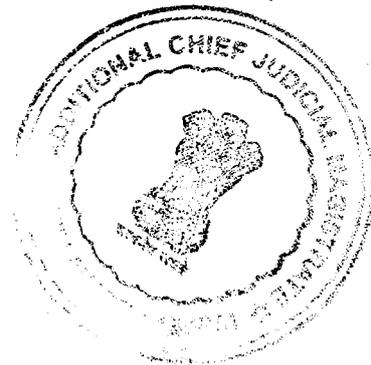
उपमुख्याधिकारी

सोबत : एच.डी.एफ.सी बँकेतील चेक क्र 332304 जोडला आहे.
(रु. ५५ कोटी)

True Copy

Judicial Clerk,

Additional Chief Judicial Magistrate's
47th Court, Esplanade, Mumbai

भारतीय रिजर्व बैंक

लोक रक्षण कार्यालय

नृपथु...

पो.बा.सं. 5467, बेंगलूर - 560 001

RESERVE BANK OF INDIA

PUBLIC DEBT OFFICE

Nrupathunga Road

Post Box No. 5467, BANGALORE - 560 001

341

Confidential ✓

BY REGD POST / speed Post

Erh-265
27/11/25

66

PDO (BG) No. 763/07.01.07/2001-02

June 25, 2002

The Assistant Police Inspector
Economic Offence Wing
Crime Branch, Pune - 1

Dear Sir,

Information required for investigation in the Government Securities scam-
Shree Sadguru Jangali Maharaj Sahakari Bank Ltd., Chinchwad, Pune-19 and
Home Trade Ltd., Vashi, Navi Mumbai - Pimpri Police Station, Pune City
C.R.No.102/2002 u/s 420, 465, 468, 471, 406, 408, 34 I.P.C

Please refer to your letter No.483/2002 dated June 17, 20002 on the above subject.
In this connection we advise as follows:

1. October 26, 2001 being a holiday on account of Vijayadasmi, the question of issuing receipt dated 26.10.2001 does not arise.
2. As per our records, Receipt No.226 dated 24.10.2001 was not issued to Kittur Chennamma Mahila Sahakari Bank Niyamit. Further this bank does not maintain a Subsidiary General Account with us to effect the type of transactions purported to have taken place as per the said receipt No.226 dated 24.10.2001. In fact Kittur Chennamma Mahila Sahakari Bank Niyamit's power to deal in Govt. securities has not been registered with us. As such, the question of issuing a receipt in the name of this bank does not arise.

It may be seen from the above, the two receipts enclosed to your letter under reference are fabricated.

Yours faithfully

A.P. Hota

(A.P. Hota)

General Manager

True Copy

S. N. Chhang
Judicial Clerk, 12/11/26

Additional Chief Judicial Magistrate's

47th Court, Esplanade, Mumbai

तार रिजर्विस्ट

टेलीफोन

2275020

टेलेक्स

845-2264

फैक्स

080-2

गिरावट नं. 26-ए-2002

Handwritten signature
21/11/26
रजिस्ट्रार

PW-4

38

THE STOCK EXCHANGE, MUMBAI

Phiroze Jeejeebhoy Towers, Dalal Street, Mumbai - 400 001.
Tel. : (91-22) 272 1234 / 33 Fax : (91-22) 272 1919 / 3121

906

No.List/rkk/2002

11th July, 2002

Shri Pradeep Aphale
Asst. Police Inspector,
Economic Offence Wing,
Crime Branch,
Pune 1.

Bob 75
32/11/24

Dear Sir,

Re: Home Trade Ltd.

We acknowledge receipt of your letter ref. no.486/2002 dated the 18th June, 2002 regarding the captioned company and would like to give hereunder the required information:

- 1) Date of Registration of Home Trade Ltd.: The company has been registered with SEBI under Registration No.INB010624639 on 7th June, 1995.
- 2) We enclose herewith a copy of the registration certificate issued by SEBI to Home Trade Ltd.
- 3&4) Addresses of the company with telephone numbers:

Registered Office: 124 A, Sohrab Hall,
21, Sassoon Road,
Pune 411 001.

Tel.No.601 607 / 603 962
Fax No.604 285

Corporate Offices: 1) Tower 4, 5th floor,
Vashi Railway Station Complex,
Navi Mumbai 400 703.

Tel. No.781 2441-44
Fax No.781 2548

2) 143-A Wing, Mittal Court,
Nariman Point,
Mumbai 400 021.
Tel. No.282 1211

SECRET XC-6-2002
[Signature]
A201

True Copy

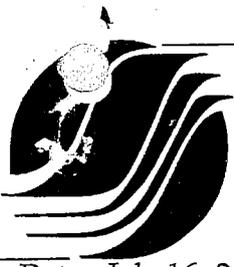
[Signature]
Judicial Clerk, 12/11/24

Additional Chief Judicial Magistrate's.
47th Court, Colaba, Mumbai

125 glorious years of Tradition, Trust & Transparency.

Visit us at www.bseindia.com

SHCIL

Stock Holding
Corporation of India
Limited

Date : July 16, 2002

To
Mr. Pradeep Aphale
Assistant Police Inspector
Economic Offence Wing
Crime Branch
Pune-1

Exb 142
31/11/2025

903

STO

Sub: Transactions related to Shree Sadguru Jangli Maharaj Sahakari Bank Ltd

Dear Sir,

This has reference to your letter dated June 18, 2002, seeking information for investigation in the Government Securities Scam relating to transactions of Shree Sadguru Jangli Maharaj Sahakari Bank Ltd, Chinchwad we furnish the following details.

1. The constituent SGL account of Shree Sadguru Jangli Maharaj Sahakari Bank was opened on December 17, 1999.
2. The account code allotted to the Bank is SJMB.
3. The Statement of Holding for SJMB as on 31/03/2002, 30/04/2002, 31/05/2002, 30/06/2002 are enclosed herewith. Subsequently 11 certificates (security 9.39% GOI 2011) of the client have been lodged for conversion from physical to SGL for Rs 10 crores on July 11, 2002.
4. The purchase transactions were undertaken against clear funds and the sales transactions against clear security balances in the account.
5. The list of signing authorities for signing the deal statements of SJMB since inception is enclosed herewith.
6. EuroAsian Securities Ltd (now Home Trade Ltd) has a constituent SGL Account with us. The account was last operated on March 31, 2000. There has been no holding in this account since the last operation undertaken on March 31, 2000.

Thanking You

Yours Faithfully

Jagdish Thakur
Divisional Manager- Finance.

True Copy

Judicial Clerk,

Additional Chief Judicial Magistrate's.

47th Court, Court House, Mumbai

Phones : 2045483-84-85, 2027296
2045499, 2832554, 2832288
2851171
Telex : 011-85021 SHC-IN
Grams : STOCKHOLD
Fax : 2027202, 2023173

Regd. Off.: Mittal Court, 'B' Wing,
2nd Floor, 224, Nariman Point,
Mumbai - 400 021.

Stock Holding Corporation of India Limited

SICIL

415

STATEMENT OF SGL HOLDING

DATE :- 03-JUL-2002

998

EXH-143
copy

To
SHREE SADGURU JANGLI MAHARAJ SAHAKARI BANK LTD.
PRESTIGE COMPLEX, 3rd FLOOR,
ACHARYA ANAND RISHIJI MARG,
CHINCHWAD, PUNE
411019

Kind Attn :- MR.UMAKANT MUNGI

Dear Sir,

Sub : STATEMENT OF SGL HOLDING IN CENTRAL GOVT. SECURITIES AS ON
31-MAY-2002

We enclose herewith details of securities held by us, Stock Holding Corporation Of India Ltd., on your behalf in our SGL account with the Reserve Bank Of India as on the close of business hours on 31-MAY-2002 .

Discrepancies, if any, may be immediately brought to our notice within 3 days from the date of issue of the statement, else the account holder will be deemed to be in agreement with the balances shown in the statement.

for Stock Holding Corporation Of India Ltd.,

(AUTHORISED SIGNATORY)

India's Largest Depository Participant

Stock Holding Corporation of India Limited

HOLD

994

417

HOLDING STATEMENT OF SHREE SADGURU JANGLI MAHARAJ SAHAKARI BANK LTD. AS ON 31-MAY-20

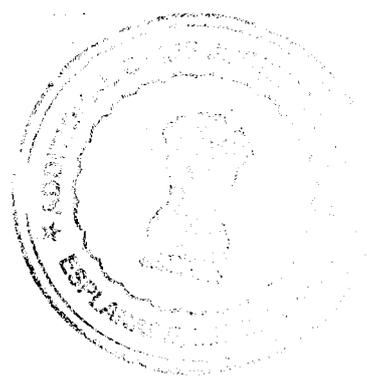
Loan Code	Nomenclature Of Security	Face Value Held (Rs.)
1005	9.81% Central Govt. Bond 2013	5,00,00,000.00
1011	9.85% Central Govt. Bond 2015	7,50,00,000.00
2001	8.07% Central Govt. Bond 2017	2,50,00,000.00
TOTAL VALUE		15,00,00,000.00

Exh-143
6111
31-01-25

True Copy

S. N. Khambhadi
Judicial Clerk, 12/1/26

Additional Judicial Magistrate's
47th Court, Esplanade, Mumbai

India's Largest Depository Participant